

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

УДК 346.1:001.895

DOI: 10.31359/2311-4894-2019-27-3-7

ЛЮБЧИЧ А. М.,

кандидат юридичних наук, учений секретар НДІ
правового забезпечення інноваційного розвитку
НАПрН України

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6492-4179>

Scopus ID: 57208055373

ФІНАНСУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА ЗАРУБІЖНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

У статті досліджуються основні види фінансування суб'єктів інноваційної інфраструктури як в Україні, так і закордоном. Зроблено висновок, що існують переваги у фінансуванні суб'єктів інноваційної інфраструктури закордоном, а саме на рівні законодавчого врегулювання цього питання. На рівні вітчизняного законодавства – необхідно внести зміни адаптовані до сучасних потреб ринку, а саме – суб'єктів інноваційної інфраструктури.

Ключові слова: фінансування, законодавство, інноваційна діяльність, суб'єкт інноваційної інфраструктури, економіка.

Постановка проблеми. Інновація – найважливіший феномен у секторі сучасної економіки. Фінанси є посередником практично усього процесу виробничої діяльності. Основна функція фінансової системи полягає у сприянні розподілу та розвитку економічних ресурсів. Фінансування інноваційної інфраструктури – механізм, який дозволяє суб'єктам інноваційної інфраструктури компенсувати неминучий ринковий крах інноваційної діяльності.

В останні роки стан української інфраструктури став предметом загального громадського обговорення. Це результат декількох чинників. По-перше, існує думка, що існуюча інфраструктура сильно погіршалася із-за неадекватних витрат на технічне обслуговування, ремонт і недостатнього фінансування нових інвестиційних потреб. По-друге, стагнаційний стан економіки України став рушійною силою для нового пошуку ефективних засобів стимулювання, і проекти громадських робіт привертають до себе значну увагу, оскільки ці витрати викликають значні витрати, що впливають на сукупну економіку. По-третє, органи державної і місцевої влади, як традиційні спонсори більшої частини інфраструктури, стикаються з серйозними фінансовими обмеженнями, що спонукає до пошуку нових коштів для оплати майбутніх проектів.

Однією з найважливіших проблем та перешкод інноваційного розвитку підприємств є недостатня кількість фінансових ресурсів, що використовують суб'єкти інноваційної діяльності [1, с. 193].

Аналіз останніх досліджень. Проблеми фінансового забезпечення суб'єктів інноваційної інфраструктури активно обговорюються в наукових колах. Цьому напрямку наукових досліджень присвячено ряд робіт відомих науковців, зокрема, А.Р. Гальчинського, В.М. Гейця, О.М. Алімова, О. І. Амоші, А.І. Акмаєва, Г.Г. Пивняка, В.І. Саллі, А.І. Кабанова, Л.Л. Стариченка, А.П. Дуни, Л.М. Рассуждай, Ю.З. Драчука, Н.І. Новикової, А.М. Дуброва, М.І. Крупки, К.І. Ільїної та ін. Їх праці є тим науковим підґрунтям для розроблення інноваційного шляху розвитку суб'єктів інноваційної інфраструктури, де визначаються основні інноваційні пріоритети й напрямки удосконалення фінансового забезпечення нарощування науково-технічного й інноваційного потенціалів.

Мета дослідження. Метою статті є аналіз правових аспектів формування та використання джерел фінансування суб'єктів інноваційної інфраструктури та формулювання напрямів державної підтримки активізації інноваційної діяльності. Розкриття суті фінансування суб'єктів інноваційної інфраструктури

на просторах України та закордоном. Визначення основних прерогатив різних видів фінансування.

Сталий розвиток науково-технічної та інноваційної діяльності може бути досягнуто шляхом створення ефективних інструментів фінансування, регульованих системою скоординованого законодавства. Досить багато різних механізмів фінансування використовується: бюджетні асигнування, кредити і позики, цільове фінансування, державні, приватні або спільні інвестиції в R&D та інноваційні проекти.

Викладення основного матеріалу. Аспекти інноваційного розвитку відображені в ряді нормативно-правових документів, а саме: Законах України «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності», «Про інститути спільного інвестування», «Про фінансовий лізинг», «Про цінні папери та фондовий ринок», нормах Цивільного, Господарського, Митного та Податкового кодексів України.

Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 рр. розвиває основні положення Концепції науково-технологічного та інноваційного розвитку України, затвердженої Постановою Верховної Ради України від 13 липня 1999 р. № 916-XIV, уточнює і доповнює їх з урахуванням нових вимог сучасності і викликів щодо змін, на які Україна повинна мати адекватні відповіді. Головною метою Стратегії інноваційного розвитку України є конкретне кількісне визначення: забезпечити до 2020 р. підвищення впливу інновацій на економічне зростання України у 1,5–2 рази порівняно з теперішнім часом.

Основні передумови досягнення цієї мети такі: зміна концептуальних засад, які визначають місце та функції держави в ринковій економіці; структурна перебудова економіки, передусім промисловості; подолання кризової нерівності населення України; відновлення довіри населення до влади [2].

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» держава здійснює регулювання інноваційної діяльності за допомогою:

– фінансової підтримки виконання інвестиційних проектів;

– стимулювання комерційних банків та інших фінансово-кредитних установ, що кредитують виконання інноваційних проектів;

– встановлення пільгового оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності [3].

Державна фінансова підтримка суб'єктів інноваційної діяльності може здійснюватись за допомогою:

а) повного безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) пріоритетних інвестиційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів місцевих бюджетів;

б) часткового (до 50 %) безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) інновацій-

них проектів за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів місцевих бюджетів за умови залучення до фінансування проекту решти необхідних коштів виконавця проекту і (або) інших суб'єктів інноваційної діяльності;

в) повної чи часткової компенсації (за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів місцевих бюджетів) відсотків, сплачуваних суб'єктами інноваційної діяльності комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів;

г) надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів;

д) майнового страхування реалізації інноваційних проектів у страховиків відповідно до Закону України “Про страхування”.

Джерелами фінансування інноваційної діяльності є: кошти Державного бюджету України; кошти місцевих бюджетів; власні кошти спеціалізованих державних і комунальних фінансово-кредитних установ; власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності; кошти (інвестиції) будь-яких фізичних і юридичних осіб; інші джерела, не заборонені законодавством України [3].

У зарубіжних країнах держава є основним стимулятором та інвестором інноваційної діяльності через надання субсидій, пільг та “податкових канікул” тощо [4].

Дані про джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств за 2012–2017 рр. подані в таблиці.

Джерела фінансування інноваційної діяльності, млн. грн.

Джерела фінансування	Роки					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Разом	11480,6	9562,6	7695,9	13813,7	23229,5	9117,5
Зокрема за рахунок:						
Державного бюджету	224,3	24,7	344,1	55,1	179,0	227,3
Власних коштів	7335,9	6973,4	6540,3	13427,0	22036,0	7704,1
Коштів іноземних інвесторів	994,8	1253,2	138,7	58,6	23,4	107,8
Інших джерел	2925,6	1311,3	672,8	273,0	991,1	1078,3

*Побудовано за даними Державного комітету статистики України [5]

На підставі поданих даних (див. таблицю) можна зробити висновки про те, що основним джерелом фінансування інноваційної діяльності є власні кошти

які протягом 2012–2017 рр. зберігають стабільну тенденцію. Значно зменшилися видатки Державного бюджету (особливо у 2013 р. порівняно з 2012 р. на 199,6 млн., грн.), а фінансування за рахунок коштів іноземних інвесторів спочатку скоротилось у 2016 р. порівняно з попередніми роками 2012–2015 рр., але компенсувалось за рахунок власних коштів та інших джерел фінансування (у 2016 р. величина коштів іноземних інвесторів значно зросла). Інші джерела фінансування також скоротились у 2016 р. порівняно з 2012 р. на 1934,5 млн. грн., але зросли в 2017 р. всього на 87,2 млн. грн.

За даними Держстату, у 2017 році порівняно з 2016 роком погіршилася переважна кількість показників, що характеризують інноваційну діяльність:

обсяг фінансування інноваційної діяльності зменшився до 9117,54 млн. гривень, або до 0,3 відсотка валового внутрішнього продукту. Основним джерелом залишаються власні кошти підприємств — 84,5 відсотка загального обсягу фінансування інновацій.

Свідченням низької активності у сфері інноваційної діяльності може бути кількість та фінансові показники інноваційних проектів, наукових і технологічних парків та їх проектів. Так, з 2006 по 2018 рік зареєстровано лише 16 інноваційних проектів, технологічні парки останні 10 років не реалізують проекти, у 2017 році лише 40 відсотків наукових парків реалізовувало проекти (на суму 9266,36 тис. гривень). Відповідно до моніторингу реалізації пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, який щороку проводиться згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 12 березня 2012 р. № 294 “Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2012—2016 роки” (Офіційний вісник України, 2012 р., № 29, ст. 1073) та від 28 грудня 2016 р. № 1056 “Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2017—2021 роки” (Офіційний вісник України, 2017 р., № 8, ст. 237), коштів з державного бюджету та з інших джерел на розвиток інноваційної інфраструктури не виділялося.

Згідно з Стратегією розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року передбачено до 2030 року збільшити обсяги фінансування науки за рахунок усіх джерел до 3% ВВП та забезпечити державне бюджетне фінансування наукової та науково-технічної діяльності у розмірі не менше 1,7% ВВП.

Зміцнювати спроможність національних фінансових установ заохочувати й розширювати доступ для мікро-, малих і середніх підприємств і громадян до страхових, фінансових, банківських послуг, зокрема до доступних кредитів.

Водночас необхідним є:

зменшення спеціальних пільг або субсидій суб'єктам підприємницької діяльності на провадження діяльності, не пов'язаної із впровадженням новітніх технологій і випуском продукції з високим ступенем доданої вартості;

поступове зменшення частки виключного фінансування із загального фонду державного бюджету (без співфінансування) науково-технічних розробок, крім випадків, коли держава є їх споживачем [6].

Досвід розвинених країн світу свідчить про існування низки ефективних форм підтримки інноваційної сфери [7, с. 37–38]: гарантування державою позик, пільгове кредитування інноваційного підприємства, податкові пільги щодо стимулювання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, податкове списання (зменшення оподаткованого доходу), податковий кредит (зменшення суми податкового зобов'язання), банківське кредитування, вкладання коштів у розвиток інноваційної інфраструктури, активне використання програмно-цілевих методів у разі розподілу бюджетних коштів, зворотне та незворотне фінансування малих інноваційних фірм на конкурсних засадах, венчурний (ризиковий) капітал тощо. Кожна країна самостійно обирає співвідношення між зазначеними формами, як правило, ураховуючи такі принципи [7, с. 38]: 1) фіскальні преференції повинні мати прозорі критерії та процедуру отримання, стимулювати всі підприємства інвестувати у власний інноваційний потенціал; 2) використання адресної допомоги (державне замовлення, кредити, гранти, прямі інвестиції, фінансові гарантії) для підприємств, чий проект мають виняткове значення для економіки чи безпеки країни; 3) урахування вимог до фіскальних стимулів: простота доступу, низький рівень витрат на адміністрування з боку держави та підприємств, гарантованість отримання стимулів у разі виконання висунутих вимог, стабільність правил; обґрунтованість та юридична захищеність методів акумуляції коштів тощо.

Незважаючи на глибокий ринок муніципальних облігацій США, інноваційне фінансування інфраструктурних інвестицій стає все більш важливим, оскільки державні бюджети продовжують звужуватися на всіх рівнях влади. Основними методами альтернативного фінансування сьогодні: державно-правте партнерство, Закон про фінансування та інноваційну транспортну інфраструктуру, Програма фінансування реконструкції та вдосконалення залізниць, облігації, що оподатковуються під пряму сплату (наприклад, Облігації Build America), звільнені від оподаткування. кваліфіковані облігації приватної діяльності (PABs) та підвищення кредиту. Державно-правте партнерство може використовувати багато інших

альтернативних варіантів фінансування, включаючи використання певної комбінації цих ресурсів [8].

У державно-приватних партнерствах інвестори приватного капіталу фінансують проект повністю або частково в обмін на прибуток, одночасно беручи на себе деякі ризики та обов'язки проекту. Договори державно-приватних партнерів дозволяють урядам впроваджувати в проект приватний сектор, управління та технічну експертизу. Коли державно-приватне партнерство передає ризики приватному сектору, щоб він міг ефективніше керувати витратами, він створює цінність для платників податків за рахунок зниження довгострокових витрат на проект, покращення якості послуг або обох. Однак інвестиції в державно-приватному партнерстві залишаються незначною частиною загальних інвестицій в інфраструктуру в США. Наприклад, між 2007 та 2013 роками 22,7 млрд. Доларів державних та приватних коштів було інвестовано у транспортні проекти державно-приватних партнерів, але ця сума становить лише 2 відсотки загальних капітальних вкладень у магістралі країни за той самий період [9].

Приватні партнери формують проектну компанію (Special Purpose Vehicle) для управління деякою комбінацією дизайну, будівництва, фінансування, експлуатації та обслуговування об'єктів інфраструктури. Компанія - проект отримує інвестиції у власний капітал від одного або декількох власних членів, фондів інфраструктури приватного капіталу або інституційних інвесторів. Він також може фінансувати капітальні витрати та операційні витрати через борг, або шляхом отримання банківської позики, випуску облігацій, або пошуку федеральних, державних або місцевих субсидій на фінансування або кредитної допомоги.

На законодавчому рівні, в США, такі правовідносини регулюються Законом про фінанси та інноваційну транспортну інфраструктуру (TIFIA), що передбачає довгострокове, гнучке фінансування проектів автомобільних доріг та транзиту, які містять спеціальні джерела доходу. Кожен долар федерального фінансування TIFIA може підтримувати близько 10 доларів у позиках, гарантіях позики чи кредитних лініях [10]. TIFIA відіграє важливу роль у фінансуванні проектів наземного транспорту, включаючи автомобільні, транзитні, залізничні, інтермодальні вантажні перевезення та доступ до порту. Програма зосереджена на залученні значних приватних та інших не федеральних спільних інвестицій шляхом надання додаткового та підпорядкованого капіталу, і відіграє значну роль у транспортних інвестиціях в державно-приватному партнерстві. У багатьох випадках нижча вартість капіталу та гнучкі умови, пропонувані TIFIA, є критичними факторами при визначенні того, чи є державно-приватне партнер-

ство життєздатним та економічно ефективним варіантом для проекту. Наприклад, з 2008 по 2018 рік TIFIA становила близько 23 відсотків від загальної вартості проекту державно-приватного партнерства (і 35 відсотків боргу з державно-приватного партнерства) [10]. Завдяки розширеному бюджету програма може підтримати приблизно 9,2 мільярда доларів США кредитної спроможності у фінансовому періоді 2018 року, що становить приблизно 20 мільярдів доларів США до 30 мільярдів доларів загальної вартості проекту. Заявниками на цю кредитну допомогу можуть бути: державні та місцеві органи влади, транзитні агенції, залізничні компанії, а також приватні особи.

Для забезпечення інноваційного розвитку України слід погодитися з думкою Ховрак І. В., що необхідно здійснити комплекс заходів, а саме: розробити та впровадити цільову комплексну державну програму інноваційного розвитку (погодження темпів і пропорції розвитку науки, технологій і виробництва; форм і джерел фінансової підтримки); забезпечити захист прав інтелектуальної власності та сприятливого клімату для створення власних наукоємних виробництв; зміцнити банківську систему; стимулювати інвестування інноваційної сфери; налагодити взаємодію державного та підприємницького секторів щодо комерціалізації інновацій; розширити міждержавне співробітництво в галузі наукових розробок та інноваційної діяльності [11].

Висновки. З аналізу вищевикладеного слід зазначити, що:

1) необхідність зміцнення підприємницького потенціалу великих груп шляхом створення механізмів звернення до приватних банків. Можливою альтернативою для активізації цього підходу було б використання активів державних банків і фінансових установ в якості сек'юритизації операцій між приватними банками і національними підприємствами, прагнучи до їх продуктивного збільшення;

2) організація для України, що розвивається, підприємств при безпосередній участі державних фінансових установ, особливо Національного банку та Міністерства фінансів України. В цьому відношенні варто відзначити вирішальну проблему, що стосується підприємницької компетентності цих підприємців і новаторів, які не мають досвіду організації і управління фірмами;

3) відсутність комплексного підходу. В країні немає систематичної роботи з розвитку публічно-приватного партнерства, яка охоплювала б правові, економічні та соціальні аспекти, а також конкретні питання механізму створення і регулювання публічно-приватного партнерства. Це складна інституційна проблема, і її необхідно вирішувати за допомогою системного підходу;

4) відсутність координуючого і контролюючого органу. В даний час в розробці законодавства, що стосується публічно-приватного партнерства, бере участь безліч різних організацій: комітети законодавчих органів, міністерства і департаменти, науково-дослідні інститути, фонди, приватні особи. Всі вони

мають своє бачення публічно-приватного партнерства та його регулювання на законодавчому рівні, без будь-якої спільної концептуальної основи;

5) перейняття досвіту у країн Заходу щодо джерел фінансування суб'єктів інноваційної інфраструктури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вермінська О. М. Дослідження умов та чинників здійснення інноваційної діяльності підприємствами України та Львівської області. Видавництво Львівської політехніки. 2013. С. 192–196.
2. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів. URL: <http://kno.rada.gov.ua>
3. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40 – IV, зі змінами і доповненнями. URL: www.zakon.rada.gov.ua
4. Innovation Union Scoreboard 2013. URL: <http://ec.europa.eu> [in English].
5. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-rozvitku-sferi-innovacijnoyi-diyalnosti-na-period-do-2030-roku>
7. Vlasova I. Osoblyvosti finansuvannya innovatsiinoi sfery v rozvynenykh krainakh svitu (Features of innovative sector financing in developed world). *Visnyk KNTEU (Bulletin of KNTEU)*. 2009. № 1. P. 36-46.
8. Expanding our Nation's Infrastructure through Innovative Financing. URL: https://www.treasury.gov/resource-center/economic-policy/Documents/3_Expanding%20our%20Nation's%20Infrastructure%20through%20Innovative%20Financing.pdf
9. Fierce, Richard. Statement to the House, Committee on Transportation and Infrastructure. Overview of Public and Private Partnerships in Highway and Transit Project, Panel. March 5, 2014. URL: <http://transportation.house.gov/uploadedfiles/2014-03-05-fierce.pdf>
10. Peter Allison, InfraAmericas Managing Director. Welcoming remarks at InfraAmericas US P3 Infrastructure Forum, June 2018, New York.
11. Khovrak I. V. Financing of innovative development: realities and prospects. URL: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi_2013_1_229_235.pdf

REFERENCES

1. Verminska O. M. (2013) Doslidzhennia umov ta chynnykiv zdiisnennia innovatsiinoi diialnosti pidpriemstvamy Ukrainy ta Lvivskoi oblasti. Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki [in Ukrainian]
2. Stratehiia innovatsiinoho rozvytku Ukrainy na 2010–2020 roky v umovakh hlobalizatsiinykh vyklykiv. URL: <http://kno.rada.gov.ua> [in Ukrainian]
3. Pro innovatsiinu diialnist: Zakon Ukrainy vid 04.07.2002 r. # 40 – IV, zi zminamy i dopovnnenniamy. URL: www.zakon.rada.gov.ua [in Ukrainian]
4. Innovation Union Scoreboard 2013. URL: <http://ec.europa.eu>.
5. Derzhavnyi komitet statystyky Ukrainy. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian]
6. Stratehiia rozvytku sfery innovatsiinoi diialnosti na period do 2030 roku: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 10 lypnia 2019 r. # 526-r. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-rozvitku-sferi-innovacijnoyi-diyalnosti-na-period-do-2030-roku> [in Ukrainian]
7. Vlasova I. (2009) Osoblyvosti finansuvannya innovatsiinoi sfery v rozvynenykh krainakh svitu (Features of innovative sector financing in developed world). *Visnyk KNTEU - Bulletin of KNTEU*. № 1. P. 36-46 [in English]
8. Expanding our Nation's Infrastructure through Innovative Financing. URL: https://www.treasury.gov/resource-center/economic-policy/Documents/3_Expanding%20our%20Nation's%20Infrastructure%20through%20Innovative%20Financing.pdf [in English]
9. Fierce, Richard. Statement to the House, Committee on Transportation and Infrastructure. Overview of Public and Private Partnerships in Highway and Transit Project, Panel. March 5, 2014. URL: <http://transportation.house.gov/uploadedfiles/2014-03-05-fierce.pdf> [in English]

10. Peter Allison, InfraAmericas Managing Director. Welcoming remarks at InfraAmericas US P3 Infrastructure Forum, June 2018, New York [in English]
11. Khovrak I. V. Financing of innovative development: realities and prospects. URL: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi_2013_1_229_235.pdf [in English]

ЛЮБЧИЧ А. Н.

кандидат юридических наук, ученый секретарь Института, научный сотрудник, Национально-исследовательский институт правового обеспечения инновационного развития НАПрН Украины

ФИНАНСИРОВАНИЕ СУБЪЕКТОВ ИННОВАЦИОННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В НАЦИОНАЛЬНОМ И МЕЖДУНАРОДНОМ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВЕ: СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА

В статье исследуются основные виды финансирования субъектов инновационной инфраструктуры, как в Украине так и за рубежом. Сделан вывод, что существуют преимущества в финансировании субъектов инновационной инфраструктуры за рубежом, а именно на уровне законодательного урегулирования этого вопроса. На уровне отечественного законодательства - необходимо внести изменения, адаптированы к современным потребностям рынка, а именно - субъектов инновационной инфраструктуры.

Ключевые слова: финансирование, законодательство, инновационная деятельность, субъект инновационной инфраструктуры, экономика.

LIUBCHYCH A. M.

PhD, Scientific Secretary of Institute, scientific associate, Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine

FINANCING OF SUBJECTS OF INNOVATION INFRASTRUCTURE IN NATIONAL AND FOREIGN LEGISLATION: COMPARATIVE ASPECT

Problem setting. One of the most important problems and obstacles to the innovative development of enterprises is the insufficient amount of financial resources used by the subjects of innovation activity.

Target of research is to analyze the legal aspects of the formation and use of sources of funding for the subjects of innovative infrastructure and to formulate directions of state support for the activation of innovative activities. Disclosure of the essence of financing of the subjects of innovative infrastructure on the expanses of Ukraine and abroad. Identification of the main prerogatives of different types of financing.

Analysis of resent researches and publications. This area of research is devoted to a number of works by renowned scientists, including A.R. Galchinsky, V.M. Heytsa, O.M. Alimova, O.I. Amoshi, A.I. Akmayeva, G.G. Pivnyaka, V.I. Sally, A.I. Kabanova, L.L. Starichenko, A.P. Dunny, L.M. Discuss, Yu.Z. Drachuk, N.I. Novikova, A.M. Dubrova, M.I. Krupki, K.I. Ilyina et al. Their work is the scientific basis for the development of an innovative way of development of the subjects of innovative infrastructure, which defines the main innovation priorities and directions for improving the financial support for the increase of scientific and technical and innovative potentials.

Article's main body. Aspects of innovative development are reflected in a number of regulatory documents, namely: Laws of Ukraine "On Scientific and Scientific and Technical Activities", "On Innovative Activities", "On Priority Areas of Innovation", "On Joint Investment Institutions", "On Financial leasing", "On securities and the stock market", norms of the Civil, Economic, Customs and Tax Codes of Ukraine.

The sources of financing of innovative activity are: funds of the State budget of Ukraine; local budget funds; own funds of specialized state and municipal financial and credit institutions; own or borrowed funds of the subjects of innovative activity; funds (investments) of any natural and legal persons; other sources not prohibited by the legislation of Ukraine.

Despite the deep market for US municipal bonds, innovative financing for infrastructure investment is becoming increasingly important as state budgets continue to tighten at all levels of government. The main methods of alternative financing today are: public-law partnerships, the Financing and Innovative Transportation Infrastructure Act, the Railroad

Reconstruction and Improvement Financing Program, and tax-exempt bonds (such as Build America Bonds), qualified private equity bonds (PABs) and credit enhancement. A public-private partnership can use many other alternative financing options, including the use of a specific combination of these resources.

At the legislative level, in the US, the following legal relationships are regulated: the Finance and Innovative Transport Infrastructure Act (TIFIA) provides for long-term, flexible financing for highway and transit projects that contain special sources of revenue.

Conclusions and prospects for the development. From the analysis of the above it should be noted that:

1) the need to strengthen the entrepreneurial potential of large groups by creating mechanisms to appeal to private banks. A possible alternative to step up this approach would be to use the assets of state-owned banks and financial institutions as a securitization of transactions between private banks and national enterprises, seeking to increase them productively;

2) an organization for developing Ukraine, with the direct involvement of public financial institutions, especially the National Bank and the Ministry of Finance of Ukraine. In this respect, it is worth noting the crucial problem regarding the entrepreneurial competence of these entrepreneurs and innovators who do not have experience in organizing and managing firms;

3) lack of an integrated approach. There's no systematic work on developing PPP in the country which would cover legal, economic and social aspects and specific issues of the mechanism for establishing and regulating PPPs. Note that the problem here is not about one or several laws; it's a complex, institutional problem and it must be dealt with through a systematic approach;

4) lack of a coordinating and supervising body. Currently a lot of various organisations participate in drafting PPP-related legislation: legislative bodies' committees, ministries and departments, services, research institutes, foundations, private individuals. All of them develop draft laws based on their own ideas about PPP, without any common conceptual ground.

Key words: financing, legislation, innovation, subject of innovation infrastructure, economy.